

Obrim per vacances: El detectiu Hopper necessita un petit descans laboral i decideix fer vacances. Quan ja té la maleta feta i està a punt de marxar, rep una trucada: li proposen portar un cas apassionant. No sap què fer, si marxar de vacances o resoldre aquest cas que tant el motiva.

ALUMNAT: Primària (Cicle Superior).

TEMPS APROXIMAT: dues o tres sessions de 50 minuts.

OBJECTIUS:

- Ajudar els infants a identificar i prendre consciència de les habilitats per a la vida i oferir espais i oportunitats per tal de practicar-les a l'aula i a casa.
- Donar a conèixer als infants els ODS i ajudar-los a reflexionar sobre el desenvolupament sostenible i la justícia social.
- Treballar l'habilitat presa de decisions i solució de problemes i els ODS Vida Terrestre i Ciutats i Comunitats Sostenibles.

Cal tenir en compte que, per simplificar la proposta, plantegem treballar una sola habilitat i 2 ODS en aquest vídeo. Tot i així, és possible que hi trobeu diverses habilitats i ODS, ja que aquesta és la seva naturalesa i és difícil separar-ho. L'objectiu pedagògic és oferir diferents oportunitats d'aprenentatge per treballar les 10 habilitats per a la vida i els 17 ODS al llarg dels diferents vídeos de la sèrie *Investiguem habilitats amb el detectiu Hopper*.

HABILITAT PER A LA VIDA PRINCIPAL: Presa de decisions i solució de problemes: Ens permet avaluar diferents alternatives i tenir capacitat d'anàlisi en funció de les emocions, les actituds, els valors i la motivació propis, tenint en compte les conseqüències per nosaltres i per les altres persones. Decidir és assumir la responsabilitat de transformar les circumstàncies en què vivim. També suposa pensar solucions alternatives als problemes de forma creativa.

ODS PRINCIPALS: Ciutats i Comunitats Sostenibles (ODS 11): Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles. **Vida terrestre (ODS 15):** Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat recursos marins.

Aquesta proposta pedagògica dona resposta a les competències bàsiques de l'àmbit d'educació en valors socials i cívics.

Realització i Producció del vídeo: El Detectiu Hopper (Pere Hosta i Helena Escobar) i Dipsalut

Proposta pedagògica: Equip del «Sigues tu» de Dipsalut

SESSIÓ 1. PRESA DE DECISIONS I SOLUCIÓ DE PROBLEMES

DESENVOLUPAMENT: Visioneu el vídeo amb el vostre alumnat. Us recomanem fer-ho d'una tirada i posteriorment fer un segon visionat i anar aturant el vídeo per facilitar la interacció en diferents moments de la història. A partir de la frase final «**Quina habilitat ha descobert en Hopper?**» podem fer una pluja d'idees i anotar-les a la pissarra, o seure en cercle a terra i, senzillament, compartir. Demaneu-los que expressin: *Quina habilitat penseu que ha descobert en Hopper? Per què? Quines altres habilitats hi podrien estar relacionades? Per què?*

Cal tenir en compte que potser l'alumnat identifica una habilitat diferent a la proposada; en aquest cas serà interessant reconduir-ho cap a **presa de decisions i solució de problemes** i recollir les diferents opinions per quan es treballin les altres habilitats més endavant.

Algunes possibles preguntes per generar debat són: *Penseu que és important prendre decisions? Què sentiu quan heu de decidir? Us és fàcil o difícil? Hi ha algun tipus de decisions que us costen més que d'altres? Podeu posar un exemple? Decidiu ràpid o a poc a poc? Us ho penseu molt abans de decidir o bé us deixeu portar pel primer impuls? Sou més de decidir per vosaltres o de deixar-vos portar per les decisions d'altres persones? Hi ha decisions millors que d'altres? Teniu en compte les conseqüències de les vostres decisions (per a vosaltres i per a les altres persones)? Podeu posar algun exemple de coses que podeu decidir i d'altres que no (per exemple, la roba que portem, anar o no a l'escola...).*

REFLEXIÓ PERSONAL. Està demostrat que hi ha un fort component emocional en la presa de decisions, ja que és impossible pensar racionalment totes les possibilitats. Per reflexionar-hi, podríem demanar a l'alumnat que cadascú faci una llista de les decisions que ha pres al llarg del dia. Després, les han de classificar en funció de si han estat intuïtives o més complexes, i si han tingut un component emocional o racional. *Quin dels dos ha tingut més pes?*

També podeu proposar a l'alumnat que pensi en alguna situació on sovint li costi decidir (pot escollir un cas present o un que hagi viscut fa poc). Demaneu-los que pensin entre dues o tres opcions de decisions possibles, on es tinguin en compte a ells mateixos (i als altres, si s'escau). També els podeu suggerir que s'ajudin de la creativitat, potser se sorprendran. Per tal d'inspirar-los, els podeu mostrar aquest vídeo on es veuen les múltiples possibilitats creatives a partir d'una pastilla de sabó.

<https://www.siguestu.cat/ca/recursos2/l/1545-el-sabo--creativitat.html>

Finalment, els oferim la possibilitat de compartir alguna de les seves reflexions en grup. Si ho desitgen, també els podem convidar a explicar el perquè de la decisió.

EL TERMÒMETRE. Els demanem que es posin un rere l'altre i formin una fila al mig de la classe. És important que els quedi espai per poder moure's cap a la dreta o cap a l'esquerra, segons el que decideixin. La línia és el punt zero. A cada afirmació que fem, hauran de decidir si hi estan d'acord o no; si hi estan d'acord aniran cap a l'esquerra, i si no hi estan d'acord aniran cap a la dreta. Un cop hagin decidit on es posicionen, podem crear una mica de debat i finalment comentar si algú, després de les reflexions i aportacions, canviaria de costat. Us proposem algunes idees d'afirmacions relacionades amb la presa de decisions i l'aula/escola:

- Algú em demana que l'ajudi a fer alguna cosa, i li dono un cop de mà.

- Si algú em diu o em fa alguna cosa que no m'agrada, m'hi torno amb un insult o alguna acció agressiva com una puntada de peu, un cop, etc.
- Hi ha persones que són més bones jugant a algun joc o esport que fem al pati, les que no en saben o no son tan bones no poden jugar.
- Algú s'ha deixat l'esmorzar, jo n'hi ofereixo una mica del meu.
- Si soc al pati i veig un paper a terra el recullo i el llenço a la paperera.
- Una amiatat em demana que el deixi copiar en un examen i jo hi accedeixo, tot i que he estudiat molt i ho considero injust.
- Sé que si li demano a una amiatat que em deixi copiar i ens enxampen, el suspendran. De totes maneres, necessito un cop de mà i decideixo demanar-li igualment.

Finalment, després de la dinàmica, els podem proposar que cadascú escrigui en un full dues o tres decisions que prenen sovint a l'aula/escola i que malmeten la convivència i dues o tres que creen una bona convivència a l'aula/escola.

SESSIÓ 2 - ODS 11 (CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES) I ODS 15 (VIDA TERRESTRE)

DESENVOLUPAMENT: torneu a veure el vídeo amb l'alumnat i demaneu-los que anotin en un paper el nom dels dos ODS amagats (ODS 11, min 2:17; ODS 15, min 2:10). A partir d'aquí, els podeu demanar la resposta individualment o bé posar-los en grups per tal que es posin d'acord.

A la història, el detectiu Hopper decideix no marxar de vacances i acceptar el cas que li proposen relacionat amb la vida als ecosistemes del planeta Terra, i en com les ciutats poden empitjorar la qualitat de vida de les persones, la biodiversitat i el planeta. Ara que sabeu una mica més sobre l'habilitat de prendre decisions i sobre com aquestes poden repercutir en nosaltres i en l'entorn, *com penseu que poden influir les nostres decisions i accions en la convivència a les ciutats? I al planeta? Considereu que la manera en què s'organitzen i funcionen les ciutats pot afectar la biodiversitat i evitar que el planeta estigui «sa»?* Enllaçant amb aquesta darrera pregunta, podeu fer una breu dinàmica en grups on cadascun debati si el planeta està sa o no, i quines decisions i accions ajuden a que el planeta sigui saludable i quines decisions/accions en dificulten la salut.

SOSTENIBILITAT A LA CIUTAT: us proposem que, de manera individual o per grups, l'alumnat s'informi, parlant amb avis o fent recerca, de com ha evolucionat la ciutat i els seus espais, quins aspectes han empitjorat i quins han millorat. Un cop feta la recerca, els podeu proposar que, en grups, facin propostes de millora per fer que la ciutat sigui més sostenible per als habitants: espais de trobada, transport, zones verdes, habitatges on viuen les persones, residus, etc. Podeu decidir alguns aspectes que considereu importants i treballar a partir d'aquí.

També podeu proposar fer una visita al casal d'avis del municipi per tal que la gent gran pugui explicar en primera persona els canvis que ha viscut la comunitat, o bé que la persona responsable de medi ambient de l'ajuntament visiti l'escola i comparteixi algunes idees de com s'està avançant cap a una comunitat més sostenible amb accions concretes: mobilitat, zones verdes...

L'HOTEL D'INSECTES: per treballar la vida terrestre us proposem crear un hotel d'insectes. Un hotel d'insectes és una caseta amb diferents «cambres» construïdes amb diversos estrats, on tot tipus d'insectes, com marietes, escarabats, papallones... poden fer-hi niu o passar-hi una estona. La majoria d'insectes són grans pol·linitzadors i, encara que semblin petits i insignificants, són la forma de vida més nombrosa en espècies a la Terra i han colonitzat tots els ambients terrestres.

Cal tenir diversos aspectes en compte a l'hora de construir i, sobretot, posicionar l'hotel. No tots els llocs són adequats! Podeu extreure la informació necessària del *Ja t'ho faràs* dedicat a aquest tipus d'allotjaments tan increïblement especials:

<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/ja-tho-faras/hotel-dinsectes/video/5606887/>

Us proposem que feu grups amb l'alumnat: un d'observació i seguiment de l'hotel, un de manteniment, un de millora... Deixeu volar la imaginació com un insecte!

PER ACABAR, i per ser conscients de la relació amb l'habilitat treballada, podeu fer la següent reflexió: les nostres decisions diàries (si anem en bici, reciclem, reutilitzem, consumim amb cura i localment, etc.) també repercuteixen en la sostenibilitat i en la cura del medi. *Us animeu a prendre decisions conscients per poder crear un entorn més sostenible i així t tenir cura del planeta? Podríeu engrescar la vostra família a fer-ho?*